

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Reverendi Dom. D.|| Leonardi || Rvbeni SS. Theolo-||giae
Licentiati Abbatis || Ordinis D. Benedicti Mo-||nasterij
Sanctorum Apostolorum Petri & || Pauli Abdinckouensis,
in ciuitate || ...**

Ruben, Leonhard

Padibornae, 600 [i.e. 1600]

VD16 R 3400

Cap. XXV. Falsos prophetas esse similes lupis, si luporum ingenium & actiones spectes.

[urn:nbn:de:bvb:12-bsb10194563-1](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bvb:12-bsb10194563-1)

CAPVT XXV.

FALSOS P O P H E T A S

esse similes lupis, si luporum
ingenium & actiones

species.

16. *lupus
terra ves-
citur.*

NVNC actiones eius & reliqua scrutemur. Decimum sextum ergo sit, eum in fame terra vesci, teste Plinio libro 28. cap. 22. alij vero asserunt se ea infarcire, ut grauior sit ad deiiciendas bestias maiores. Sic lupi nostri rapaces sese delectationibus & voluptatibus terrenis infarciunt, non secus ac si Deus eorum venter esset. Hinc D. Paulus Philip. 3. 18 *Multi enim ambulat, inquit, quos sepe dicebam vobis (nunc autem & flens dico) inimicos crucis Christi: quorum finis interitus: quorum Deus, venter est. (vide quæ capite 8. diximus) & gloria in confusione ipsorum, qui terrena sapiunt. Hinc eorum sapientiam D. Iacobus 3. 15. terrea*

17. *Illorū
rabies
maximè
in oues
fertur.*

nam, animale, diabolicam, appellat, ut & cap. 3. 6. & 7. docuimus.

Decimosseptimò, luporum rabies maximè fertur in oues. Non enim, ut notat D. Ambrosius lib. 7. in Lucam in caput 10. & Chry-

& Chryfost. in opere imperfecto, ouis lupum, sed lupus oue persequitur. Ita Cain persequitur Abeliustum, Esau Iacobum, Iudæi Christum, pseudoprophetarum synagogæ Ecclesiam Christi.

Decimooctauò fremunt circa caulas, & quidem nocturno tempore magis quàm diurno, teste D. Ambrosio loco citato. Hinc Abacuc i. 8. dicuntur velociore lupis vespertinis, vnde Græcè noctiuoi & noctiopes dicuntur, & tū multa miliaria conficere solent. Hinc Soph. 3. *Iudices eius lupi vespere, non relinquebant in mane. Posuisti tenebras, inquit, Dauid psal. 103. 20. & facta est nox, in ipsa pertransibunt omnes bestie syluæ. Catuli leonum, &c. Ortus est sol, & congregati sunt, & in cubilibus suis collocabuntur. Ieremias propheta cap. 5. 6. Lupus ad vesperam vastauit eos. Ambrosius loco citato: Semper enim perfidis nox est, qui lucem Christi sane nebulis interpretationis obducere, & quantum in ipsis est, fuscare conantur.*

Decimononò, Non vocati veniunt, quod maximè patet ex capite secundo, aut si legitimè aliquando vocati sunt, fiunt periuri, vt de Nestorio scribit Vincentius Lyrinensis, qui ex oue cōuersus in lupum; & de Photino Pannonio, quem quasi arietem

18. Fremunt circa caulas

tem gregis sequebantur, eundem deinceps veluti lupum fugere cceperant.

20. nō intrant domos aut publica loca.

Vigelimò nō intrant domos aut publica loca, & omnia fraudulenter agunt, teste D. Ambrosio loco citato: sic nec hi in publicum generale Concilium prodire audent dato primo, secundo, addito & tertio saluo conductu: ac proinde Concilia impediunt: qui verò olim venerunt, mendacijs egerunt, vt supra capite 10. fufius ostendimus.

21. ouilibus insidiantur.

Vigesimo primò ouilibus insidiantur. Hinc Ambrosius lib. 7. *Insidiantur, inquit, sunt que insidiantur ouilibus, circa pastorales versantur casas.* Exemplum huius est, quod hæretici vix petant aditum in Indiam, & partes illas vbi solus atheismus viget, aut gentilismus, vt multæ religiosorum familiæ faciunt: sed ad Christi fidem conuersos decipere & deuorare moliuntur.

Vigesimo secundò, explorant canū absentiam, teste D. Ambrosio ibidem, nullum n. habentes ipsi pastorē, pastoribus veris inuident. Vnde D. Ambrosius. *Explorant, inquit, pastoris absentiam. Et ideo pastores Ecclesiarum necare, vel in exilium agere contendunt: quia presentibus pastoribus oues Christi incurfare non audent.* hæc ille. Quo
fine

fine putas scripsisse Lutherum, se pestem futurum Papæ, vt cap. 1. diximus? Quo fine hortatur Principes Christianos, vt in sanguine Summi Pontificis & Cardinaliũ manus suas lauent, vt ex ipsius proprijs scriptis cap. 5. fol. 38 ostendimus?

Vigefimotertiò, teste eodem D. Am-
 brofio, explorant fomnum canum, hoc
 est, defidiam Pastorum & Prælatorum,
 qui supina sua negligentia nihil agunt
 pastoris officio & munere dignum, sed
 personatos quosdam tantum, & laruatos
 se exhibent pastores, idõlis potius simi-
 liores, qui os habent & non loquuntur,
 manus habent & nihil operantur, pedes
 habent & nusquam se conferunt, vt vel
 luporum insultus præueniant, vel an su-
 perseminata sint zizania tritico animad-
 uertant. *O pastor & idõlum*, inquit pro-
 pheta Zacharias capite II. versu 17. *dere-
 linquens gregem: gladius super brachium
 eius, & super oculum dextrum eius: brachium
 eius ariditate siccabitur, & oculus dexter eius
 tenebescens obscurabitur. Hi sunt, Isa. 56. 10.
 canes muti non valentes latrare, videntes va-
 na, dormientes & amantes somnia. Vigefimo
 quartò sub frondibus & sentibus latet &
 ex abscondito in insidijs aggreditur ouem*

23. *explo-
rant som-
nũ canũ.*

*Pastorũ
negligen-
tia.*

24. *Sub
frondibus
& senti-
bus latet.*

extra

extra ouile constitutam, similia diximus,
præcedenti cap. de leonum natura prima.

25. inuas
dit gut-
tur.

Vigesimoquintò, mox cùm veniunt
ad oues, guttur inuadunt. Hinc primò ste-
pidos faciunt religiosos & Ecclesiasticos
in hymnis, & canticis, & laudibus diuinis,
vt capite 6. ostendimus, more Iudæorum
qui prohibebât cæcum misericordiã Chri-
sti, Luc. 18. exposcentem, & increpabant eũ
vt taceret. Secundò dum prohibent alios
prophetas veros ne prophetent, vt proba-
uimus superius capite 6. fol. 51. ex Isaie 30.
& Amos 2. capite. Tertio guttur claudunt
ouium, dum sacramentum confessionis au-
ricularis tollunt, veretur enim Diabolus
si secretiora quædam peccata pastoribus
reuelent, ne faucibus eorum extrahantur,
& de hoc superius dictum & alias dicetur.

26. rapit.

Vigesimo sextò, tota lupi natura eo
fertur vt rapiat. De rapina illorũ diximus
cap. 5. fol. 35. & cap. 23. cùm de leonum na-
tura egimus. Vis verò exactius scire quid
rapuerit Deo & hominibus Lutherus cum
suis affeclis? vide in tom. 4. Conciliorum
fol. 710. epistolam Adriani Pape ad Frede-
ricum Saxonix ducem datam anno 1522.
Nota verò, quod non tantum rapiat & oc-
cidat ad necessitatem, sed quotquot in-
uenit

cidat ad necessitatē sed quotquot inue-
 nit in grege solet trucidare, vnde Act. 20.
Non parcentes gregi. sic quicquid inuenire
 in Ecclesiasticis possunt, ad se rapere mol-
 untur: sicut & eorum doctrinā faciunt
 Principes, quod nunquam facerent, nisi il-
 lorū inanibus & falsis persuasionibus alle-
 cti, quod non tantūm de ijs qui alieni sunt
 à nostra religione: sed etiam de quibusdam
 principib⁹, ne dicam regibus Christianis &
 Catholicis dixerim. Non attendentes vn-
 de tanta bella eorum ditionibus inferan-
 tur, ita vt in hęc multò plura impendere,
 quàm ex direptionibus Monasteriorum,
 Episcopatum & Archiepiscopatum ac-
 ceperint cogantur, vel placuero vel
 displicuero hęc fraterno & religioso
 animo dicendo, id perferendum erit, ex-
 candescat qui volet, patiar, feram, finam.
 Cæterum hi magis in diuinam vindictam
 apud Ezechielem illis à Deo iusto vindice
 intentatam si possint excandescant, audiāt
 ergo non me sed Dominum Ezechielis 22.
 27. dicentem. *Principes eius in medio illius,*
quasi lupi rapientes prædam: ad effundendum
sanguinem, & ad perdendas animas, & auarè
sectanda lucra. Propheta autem eius linie-
bant eos abq; temperamento, videntes vana &

*Quomo-
do deci-
pantur
principes
vt rapi-
ant.*

diuinantes eis mendacium, dicentes, hac dicit Dominus Deus, cum Dominus non sit locutus. Populi terra calumniabatur calumniam & rapiabant violenter: egenum & pauperem affligebant, & aduenam opprimebant calumnia absq; iudicio. Et quæsiui de eis virum, qui interponeret sepem, & staret oppositus contra me pro terra, ne dissiparem eam: & non inueni. Et effudi super eos indignationem meam, in ignem ira mea consumpsi eos: viam eorum in caput eorum reddidi, ait Dominus Deus.

27. in frigidis regionibus sunt magis asperi.

Vigesimo septimo in frigidis regionibus sunt magis asperi quam in calidis sic magis dominantur, vbi Matthæi capite 24. vers. 12. abundabit iniquitas & refrigescet charitas multorum, sed vt sequitur, qui perseverauerit usq; in finem, saluus erit, quæ enim oues mittuntur in medio luporum, teste Christo Matth. capite 10. his opus est & patientia simplicis columbe, & prudentia serpentis.

28 ignem timent.

Vigesimo octauo ignem timent maxime, teste Berchario, timent enim ne cineres relinquunt pro miraculis. Cæterum vbi vera fides, ibi ignis vis aut suspenditur Dan. 3. in fornace Babylonis, aut extinguitur, vt in S. Agnete, & Heb. 11. 33. vbi sancti extinxerunt impetum ignis aut patientissimè ferunt, vt sancti Machabæi 2. Mach. 7.

Vige-

Vigesimo nonò proficiunt semper in ^{29 profi-}
 peius, sic de hæreticis dicit D. Paulus 2. Ti- ^{ciunt in}
 mot. 2. 16. eos proficere ad impietatem, & ser- ^{peius.}
 monere eorum ut cancrum serpere, vt etiam
 dixi capite 22. Idem D. Paulus eadem epi-
 stola cap. 3. *Mali homines, inquit, & sedu-*
tores proficiunt in peius errantes; & in erro-
rem mittetes. Facta sunt eis, inquit D. Petrus
 2. Pet. 2. 20. *posteriora deteriora prioribus.*
 Sic quã blandierit in principio ficta reue-
 rentia Lutherus cap. 5. fol. 33. ostendimus,
 sic qua ouina pelle inceperit tantùm refor-
 mationis indulgentiarũ nomen allegando
 anno 1517. & quã sequenti anno 1518. Au-
 gustæ humilis fuerit, docent historici. Re-
 citauit enim publicè hæc verba ex scheda *Lutherus*
 corã Cardinali Caietano. *Ego frater Mar-* ^{quam ob}
sinus Luther Augustinianus, protestor me co- ^{seruans}
lere & sequi sanctam Romanam Ecclesiam in ^{Romana}
omnibus meis dictis & factis, presentibus, pra- ^{Ecclesia.}
teritis & futuris. Quod si quid contra vel ali-
ser dictum fuit vel fuerit, pro non dicto haberi
& habere volo, sed quo postea eruperit di-
 ctum capite 5. ^{30. quo-}

Trigesimò teste Plinio lib. 28. c. 20. fe- ^{modo}
 runtur in agrum non accedere, si captiui ^{prohibeã}
 pedibus infractis, cultro adactò, paulatim ^{tur ab a-}
 sanguis circa fines agri spargatur, atq; ipse ^{gris.}

defodiatur eo in loco ex quo cœpit trahi: sic falsi prophetę supplicio iusto enecati, vt infra capite 28. de pœnis illorum dicemus, non repullulant, maximè in exemplum aliorum eo in loco vbi cœperunt grassari & semina zizanix suæ spargere.

31. seipfos
deuorant

Trigesimo primò & postremò, cùm extrema fame laborant maximè in intentissima hyeme, feruntur se congregare, & in gyrum agere, & primum inter eos cadentem deuorare: ita cùm oues Christi capere non queunt, in seipfos insurgunt. Hi

Filij Mo-
ab Am-
mon &
montis Seir
in seipfos
insurgunt.

similes filijs Ammon, Moab, & montis Seir qui persequentes pientissimum Iosaphat, in seipfos tandem corripuerunt arma mirabili diuinæ iustitiæ argumento. Hinc 2. Paralip. 20. 22. dicitur. *Cũ cœpissent cantores Iosaphat laudes canere, vertit Dominus insidias eorũ in semetipsos, filiorum scilicet Ammon, & Moab & montis Seir, qui egressi fuerant vt pugnarent contra Iudam, & percussi sunt. Namq; filij Ammon & Moab consurrexerunt aduersus habitatores montis Seir vt interficeret & delerent eos: cumq; hoc opere perpetrassent, etiam in seipfos versi, mutuis concidère vñneribus. Sic Apoc. 16. 10. commandauerunt linguas suas præ doloribus & vñneribus*

neribus suis. Et Osee 2. *Diuisum est cor eorum nunc interibunt.* Hinc falsorū nostrorum prophetarum ab vno quasi fonte Lutheri scaturientium sectæ, inter se mutuo sunt dissidentes quàm plurimæ, vti olim & tempore Arrij, vt testatur Ruffinus lib. 1. hist. cap. 25. Iohannes Nauclerus duodecim refert. Alphonsus à Castro tit. de Deo hæreses eorum decem. Idem de se confitentur auctores Confessionis Augustanæ quòd inter illos non de rebus leuibus sed grauissimis exortæ sint dissentiones; Iac. Andreas Smidelinus Præpositus Tubingensis, in lib. 33. concionum facit mentionem quatuor præcipuarū sectarū Confessionis Augustanæ, sui interim immemor. Ambsdorffius in publica sua Confessione dicit de sex. Mansfeldici Concionatores enumerant nouem. Vveinmarienses, 10. alij plures. Brentius in der Rettung dero Ursachen / fol. 29. b. dicit quòd consentiāt vt aqua & ignis, vt ædificatores turris Babel. Maior Vvittenbergensis Theologus in oratione de confessionibus dogmatum ita ait de dissentione Lutheranorum. *Obijciunt nobis Pontificij scandalum discipulorum, fateor id maius esse quàm ullis vt lacrymis deplorari possit, fateor turbari infirmos*

Dd 3

animos

*Dissidiū
mutuum
hereticorum.*

animos, vt dubitet vbi sit veritas, & an aliqua sit Ecclesia Dei distincta à cæteris gentibus. hæc ille. Nicolaus Selneccerus super ps. 13. dicit nulla egere quæstione de publica eorum dissensione, easq; enumerat, & quemlibet ait noua excogitare, vt se ita reddat celebrem. Hæc proprio ipsorum testimonio, qui vt patet à nobis exierunt velut paleæ à tritico: at non erant ex nobis, & regnum illud illorum in se diuisum desolabitur, & teste D. Hilario de Trin. lib. 7. bellum hæreticorum pax est Ecclesiæ. Ita Lutherus Calvinum & Calvinistas infectatur teste Caluino in vltima admonitione contra VVestphalum, vbi dicit eos indignos quos terra ferat, eosq; ad Indiã & barbaros homines amandandos. Ibidem arguit idem Lutherus Principum negligentiam, quòd Sacramentarios non absumant gladio & penitus deleant. Calvinus autem eodem loco, teste Edero tabula 37. postquam eos infano spiritu agitari dixit & facilitatem eorum ad quæuis mendacia, caninam malitiam, diabolicam superbiam tradidisset nennet sie darnach Schwindelgeister / grobe Kloten / hochtrabende Giganten oder Riesenzänckische Haderfaken / Schreyer / Vnebesunte Vnuernünftige Thier / Verribene

Auf

auffrürige vnd hartneckige Leute / an denen
 in summa nichts guts sey. Illyricani simi-
 liter cōtra Adiaphoristas. Illyricani enim
 Theologis VVittēbergenfibus & Lipsien-
 sibus obijciunt, quòd turpiter à Luthero
 & Christo defecerint, ac proinde peiores
 sint Ethnicis & publicanis, ita Gallus con-
 tra acta Adiaphoristarum. Hinc etiam
 Osiander & Heshufius suos seriò monent
 ne filios suos Vvittenbergam mittāt, eò q̄
 ibi Christus sit relinquendus, & in verba
 Philippi iurandū. Contrà Vvittenbergen.
 Illyricanis non parcunt de quibus in præ-
 fatione corporis doctrinæ aiunt, quòd sint
 homines quibuscum agi non possit, vt qui
 nec personas nec res attendant, sed statim
 omnia damnent: qui conuocant Concilia
 vbi, quæ, quomodo illis placet, & qui plus
 auctoritatis sibi sumant quàm Papa Ro-
 manus, & cogant vt quilibet attendat, quæ
 arrogantia sit sumptura exitum. Vvitten-
 bergenses contrà mira contra suum præ-
 ceptorem Lutherum fingunt, de quibus
 scribit Ioannes Spangenbergius, quòd Lu-
 therum vocent hominem philauticum
 sui & suarum ipsiusmet rerum tantum a-
 mantem. 2. Philonicum & Eristicum. Ein
 solche Hadermet, der allezeit wil recht haben/
 Dd 4   nulli

nulli cedere, 3. Doctorem hyperbolicum,
 & qui ex pulice camelum faciat. 4. Poly-
 pragmonicum, vt qui arroganter se in
 omnes res nec sibi cōmissas, nec ad se per-
 nentes immisceat, 5. Ostentatorē ingenij.
 6. Stoicum ein Storrkopff, vt qui suo tātum
 cerebro viuat aliosq; Tyrannidi subdat
 7. Somniatorem. Theologi VVitten-
 bergenses in disputatione Grammatica
 Selnecceri, eundem Nicolaū Selneccerum
 vocant hominem seditiosum, scriptorem
 sanguinolentum, detractorem, communis
 pacis impugnatorem, calumniatorem im-
 pium, Eutyichianū hæreticū. Nec illis par-
 cit rursus Selneccerus, sed inquit eos qui
 hoc asserūt loqui ex patre diabolo, calum-
 niatores, seditiosos, hæreticos esse, &c. Hor-
 renda conuicia conijcit in Brentium Bul-
 lingerus, teste eodem Brentio in recogni-
 tione prophetiæ, vocat eum calumniato-
 rem, superbum spiritum, detractorem,
 scurram, deceptorem impurum, impu-
 dicum, garrulum, deiectorem Christi
 ex throno cælesti, stultum, leuem, frau-
 dulentum, Eutyichianum, sophistam peio-
 rem Schvvenckfeldio, & infinita alia quæ
 ibidem commemorat ipsemet Brentius
 pagina quarta. Similia interim Bullinge-
 ro tri-

ro tribuit Brentius, vt qui prauis mendacijs optimos quosq; in errorem traxerit. In eodem mutua laudis genere versantur Theologi Saxonici contra Iacobum Andream Smidelinum, qui eos cum Sueuicis Cõfessionistis conciliare & comparare voluit, qui ipsemet de se testatur, quam gratiarum actionẽ meruerit (Im Berichte von Christlicher Einigkeit der Sächsischen vnd Schwäbischen Predicanten) vt illum partim publicis typis, partim in vltimis literis ad ducẽ Iulium & Landgrauium Guilhelmũ missis vocet Chamelconten/ polypũ, Kramer/ Glockengiesser/ Schmelzer/ Aposteker/ Snrupmacher/ Brewer/ Distillirer/ Ligner/ Verfesscher/ Menger/ Hochnaitigen Kesterer/ vnwarhafftigen Verkleisterer/ Newen Interimisten, Coturnisten/ Verblender/ Blakunger/ Samaritaner/ Zungẽschleiffer/ Schwermer/ Kleiber/ Diebsgesellen/ Sophisten/ Plauderer/ Dünicher/ Gleißner/ reissenden/ fressenden Wolff/ des Teuffels Apostel/ Polnischen Stieffelmacher/ Muckensauger/ Camelschlucher/ Pelcker/ Fidler/ Teuffel in eines Engels gestalt/ Brillenmacher/ Tyriacks kramer/ Terminirer/ newẽ Tegel/ der kein gewissen hab/ leichtfertig/ der ein raumiges gewissen habe/ vor

aller Gottesfrucht / einen Luftspringer /
 Bösen Balierer vnd Leisentretter / der
 Kott in Fäusten hab alles zubeschmieren /
 hab wider Augen noch Herz / Sey nicht bes
 sinnen / Der Christum vnd Belial in einen
 klumpen schmeltzen wolle / Pandoram ein
 Gefäß darinn alles vnglück stecke / leugt mit
 mit seiner Zungen. Adde quod Lutherus
 in Postilla Dominicę primæ Aduentus ait
 homines in suo nouo Eüangelio fieri dete
 riores. quòd & apertè probat Musculus
 in lib. de prophetia Christi, & fufissimè
 Schmidelinus in quarta concione de pla
 netis terrestribus Von den Irdischen Pla
 neten / interim hi sibimetipsis multum ob
 sunt, nobis plurimum profunt heretici:

Hilarius lib. de Trin. *Heretici, inquit,
 omnes se inuicem vincunt, nihil tamen sibi vin
 cunt, victoria enim eorum Ecclesia triumphus
 ex omnibus est, dum in eo hæresis contra aucto
 rem pugnat, quod in hæresi altera fides Eccle
 sia damnat.* Qui autem & quot emerferint
 hinc errores, aliàs dici potest, referuntur
 enim ab Edero tabula 4. Anabaptistæ in
 37. hæreses diuisi, Sacramentarij in lib.
 5. diuisi in 23. ibidem 8. Calvinistarum, in
 tab. 8. de rigidis Confessionistis 17. sectæ
 in 9. tab. de Adiaphoristis in 16. sectas &
 hæc

hæc breuiter de obus his capitibus de luporum natura, ingenio, moribus dicta sufficiant quoad quis occasionem dederit plura de his scribendi, & de fructibus illorum seu potius tribulis & spinis disputandi Interim oues diligenter attendant ad vestimenta sua quibus, se etiam lupo ut fallat & rapiat contegit: sicut & venatores tergoribus ferarum se vestiunt, quas illaqueare & aucupes auicularum quas captare student, cantum arte imitantur, ut eos simulata vocis imitatione aucupentur. Nulla ergo pietatis vera exercitia, quæ simulata tenent lupi rapaces, salutis suæ postponant: sed tantò cautius illa tueantur, quò callidius lupo rapax illis ut mactet & perdat, sese induit & operit.

* *
*